

Οπίσθια φλοιϊκή ατροφία

Αυτό το ενημερωτικό φυλλάδιο περιγράφει την οπίσθια φλοιϊκή ατροφία, καθώς και τα πιθανά αίτια, ενδείξεις και συμπτώματα, διάγνωση και θεραπεία.

- Η οπίσθια φλοιϊκή ατροφία είναι μια προοδευτική εκφυλιστική πάθηση που σχετίζεται με την απώλεια και δυσλειτουργία των εγκεφαλικών κυττάρων, ιδιαίτερα στο οπίσθιο (πίσω) μέρος του εγκεφάλου.
- Οι εγκεφαλικοί ιστοί στο φλοιώδες (εξωτερικό) στρώμα ατροφούν (συρρικνώνονται) με την απώλεια των κυττάρων.
- Μπορεί να επηρεάσει τις δεξιότητες οπτικής επεξεργασίας ενός ατόμου, τις δεξιότητες γραμματισμού όπως η ορθογραφία, η γραφή και η αριθμητική ή και τα δύο.
- Τα άτομα συχνά παρουσιάζουν τα πρώτα συμπτώματα της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας στα μέσα της δεκαετίας των 50 ή στις αρχές της δεκαετίας των 60 ετών. Ωστόσο, μπορεί να επηρεάσει και ηλικιωμένα άτομα.

Συγκρίσεις με τη νόσο Αλτσχάιμερ

Πολλοί ερευνητές και ιατρικοί εμπειρογνώμονες θεωρούν ότι η οπίσθια φλοιϊκή ατροφία είναι μια πιθανή παραλλαγή της νόσου Αλτσχάιμερ. Αυτό οφείλεται στις ομοιότητες, σε πολλές περιπτώσεις, με τις εγκεφαλικές αλλαγές που παρατηρούνται και στα δύο είδη άνοιας. Ωστόσο, τα συμπτώματα για κάθε είδος είναι διαφορετικά.

Η νόσος Αλτσχάιμερ επηρεάζει τις περισσότερες περιοχές του εγκεφάλου και συνήθως σχετίζεται με επιδείνωση της μνήμης, της γλώσσας και της αντίληψης.

Στην οπίσθια φλοιϊκή ατροφία, οι αλλαγές τείνουν να συμβαίνουν στο πίσω μέρος του εγκεφάλου, επηρεάζοντας μόνο τις δεξιότητες που υποστηρίζει αυτό το τμήμα του εγκεφάλου. Αυτό σημαίνει ότι τα άτομα με οπίσθια φλοιϊκή ατροφία τείνουν να έχουν καλά διατηρημένη μνήμη, αλλά παρουσιάζουν προοδευτική, δραματική και σχετικά επιλεκτική έκπτωση στην οπτική επεξεργασία και/ή στις δεξιότητες γραμματισμού, όπως ορθογραφία, γραφή και αριθμητική.

Ενδείξεις και συμπτώματα της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας

Αρχικά, η οπίσθια φλοιϊκή ατροφία μπορεί να επηρεάσει τα άτομα με διαφορετικούς τρόπους. Σε κάποιες περιπτώσεις, η πάθηση επηρεάζει εξίσου και τις δύο πλευρές του εγκεφάλου. Αυτό οδηγεί σε συνδυασμό πολλών από τα συμπτώματα που περιγράφονται παρακάτω.

Σε άλλα άτομα, η πάθηση επηρεάζει πρώτα ένα μέρος του εγκεφάλου ή πιο σημαντικά.

Τα πρώτα συμπτώματα μπορεί να είναι δυσκολίες με δεξιότητες όπως ο γραμματισμός, η αριθμητική και η ικανότητα για κινητικές δεξιότητες.

Κάποιο άτομο μπορεί να έχει δυσκολία:

- να θυμηθεί την ακριβή ορθογραφία των λέξεων
- να γράψει με το χέρι ή να δακτυλογραφήσει
- να θυμηθεί το σχήμα ή το όνομα συγκεκριμένων γραμμάτων ή αριθμών
- να κάνει αριθμητικές πράξεις με το μυαλό
- να κάνει συναλλαγή με χρήματα και κέρματα
- να κάνει χειρονομίες όπως το κούνημα του χεριού ή των δαχτύλων
- να χρησιμοποιήσει γυαλιά ανάγνωσης, συγκεκριμένα εργαλεία, μαγειρικά σκεύη ή εργαλεία όπως μαχαιροπίρουνα ή ψαλίδι
- με το ντύσιμο και τα ρούχα (αυτό σχετίζεται εν μέρει με δυσκολίες στην οπτική αντίληψη).

Η εμφάνιση προβλημάτων όρασης είναι επίσης συχνή. Κάποιο άτομο μπορεί να έχει δυσκολία:

- να αναγνωρίσει αντικείμενα σε εικόνες (ιδιαίτερα εάν τα αντικείμενα είναι ημιτελή ή απεικονίζονται από ασυνήθιστες γωνίες)
- να αναγνωρίσει πρόσωπα, όπως πρόσωπα φίλων, συγγενών ή τηλεοπτικών χαρακτήρων
- να αντιληφθεί τη θέση των αντικειμένων στο χώρο, όπως το να απλώνει το χέρι για να πάρει κάτι, αλλά να το χάνει
- να υπολογίσει την ταχύτητα ή την απόσταση, όπως όταν κατεβαίνει σκάλες ή οδηγεί
- με ακίνητα αντικείμενα (έχει την εντύπωση ότι κινούνται)
- να ακολουθήσει το κείμενο κατά την ανάγνωση, όπως να παραλείπει γραμμές του κειμένου
- να διαβάσει συγκεκριμένες λέξεις, γιατί τα γράμματα του φαίνονται να κινούνται

- να διαβάσει ορισμένους τύπους κειμένου, για παράδειγμα μεγαλύτερα γράμματα, όπως οι τίτλοι
- με αντικείμενα που φαίνονται να έχουν ασυνήθιστο χρώμα
- με αυξημένη ευαισθησία στο έντονο φως ή τις γυαλιστερές επιφάνειες
- να δει καθαρά [έχει διπλή όραση (διπλωπία) ή αισθάνεται σαν να τρεμοπαίζουν τα μάτια του].

Πολλοί άνθρωποι συμβουλεύονται οφθαλμίατρο για να διερευνήσουν τα προβλήματα όρασης. Ωστόσο, τα προβλήματα δεν σχετίζονται με τα μάτια, αλλά με τον τρόπο που ο εγκέφαλος ερμηνεύει τις πληροφορίες που λαμβάνει.

Διάγνωση της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας

Τα πρώτα συμπτώματα της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας είναι συχνά ανεπαίσθητα και δύσκολα να τα εξηγήσει το άτομο που τα εμφανίζει.

Συνήθως, κάποιο άτομο με προβλήματα όρασης παραπέμπεται σε οφθαλμίατρο, πριν παραπεμφθεί σε νευρολόγο. Ακόμη και όταν έχει γίνει κατάλληλη παραπομπή, μπορεί να χρειαστεί κάποιος χρόνος μέχρι την επίσημη διάγνωση.

Δεν υπάρχει διαγνωστική εξέταση για την οπίσθια φλοιϊκή ατροφία. Ωστόσο, μια σειρά εξετάσεων μπορεί να αποκλείσει δυνητικά θεραπεύσιμα αίτια, όπως λοίμωξη ή όγκους εγκεφάλου. Αυτές οι εξετάσεις μπορεί να περιλαμβάνουν κάποιες ή όλες από τις παρακάτω:

- ειδικές οφθαλμολογικές εξετάσεις από οφθαλμίατρο
- πλήρης νευροψυχολογική αξιολόγηση των ικανοτήτων σκέψης και συλλογισμού
- εξετάσεις αίματος
- απεικονιστική εξέταση του εγκεφάλου
- οσφυονωτιαία παρακέντηση, μια εξέταση του υγρού γύρω από τον εγκέφαλο και το νωτιαίο μυελό
- άλλες ιατρικές εξετάσεις.

Εάν η απώλεια εγκεφαλικών κυττάρων έχει προκαλέσει συρρίκνωση του πίσω μέρους του εγκεφάλου, αυτή μπορεί να είναι ορατή με μια τομογραφία εγκεφάλου. Ωστόσο, μπορεί να είναι δύσκολο να διαγνωστεί. Σαφής διάγνωση μπορεί να γίνει μόνο με νεκροψία αφού εξεταστεί ο εγκεφαλικός ιστός από παθολογοανατόμο.

Πιθανά αίτια της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η υποκείμενη αιτία της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας είναι η νόσος Αλτσχάιμερ. Αλλά και άλλες παθήσεις μπορεί να εμφανίσουν παρόμοια αρχικά συμπτώματα. Αυτές περιλαμβάνουν τη νόσο με σωματία Λιούη, τη φλοιοβασική εκφύλιση και τη νόσο Creutzfeldt-Jakob.

Πώς εξελίσσεται η οπίσθια φλοιϊκή ατροφία

Καθώς η οπίσθια φλοιϊκή ατροφία εξελίσσεται, η εύρεση των σωστών λέξεων, η καθημερινή μνήμη και οι γενικές γνωστικές λειτουργίες μπορεί να επηρεαστούν.

Στα τελευταία στάδια, το άτομο μπορεί να εμφανίσει σπασμωδικές κινήσεις των άκρων του και, περιστασιακά, επιληπτικές κρίσεις. Η οπίσθια φλοιϊκή ατροφία προκαλεί προοδευτική και μη αναστρέψιμη έκπτωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του ατόμου με την πάροδο του χρόνου.

Επιλογές θεραπείας

Δεν υπάρχει φαρμακευτική αγωγή για τη θεραπεία της οπίσθιας φλοιϊκής ατροφίας ειδικά. Μπορεί να συνταγογραφούνται φάρμακα που χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία της νόσου Αλτσχάιμερ. Ωστόσο, αυτά τα φάρμακα έχουν σχεδιαστεί μόνο για τη θεραπεία των συμπτωμάτων της νόσου. Μπορεί να επιβραδύνουν την εξέλιξη της πάθησης, αλλά δεν αποτελούν θεραπεία.

Ψυχολογικές θεραπείες ή αντικαταθλιπτικά φάρμακα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της κακής διάθεσης, της κατάθλιψης, της ευερεθιστότητας, του εκνευρισμού και της απώλειας αυτοπεποίθησης.

Τα οπτικά βοηθήματα μπορούν να βοηθήσουν άτομα που επηρεάζονται από προβλήματα όρασης. Τα προϊόντα περιλαμβάνουν ρολόγια τοίχου ή χεριού με φωνητική αναγγελία, κινητά τηλέφωνα με απλοποιημένες οθόνες, βοηθήματα μαγειρέματος, όπως αισθητήρες με ηχητικό σήμα όταν ένα φλιτζάνι είναι σχεδόν γεμάτο και ηχητικά βιβλία.

Η εργοθεραπεία μπορεί να βοηθήσει τα άτομα να βρουν τρόπους προσαρμογής στις αλλαγές στις ικανότητες και να διατηρήσουν την ανεξαρτησία και την ευημερία.

Αναζήτηση υποστήριξης

Διατίθεται υποστήριξη για κάποιον με οπίσθια φλοιϊκή ατροφία, την οικογένειά του και τους φροντιστές του. Αυτή η υποστήριξη μπορεί να κάνει θετική διαφορά στη διαχείριση της πάθησης και στην καλή ζωή.

Η προσαρμογή στις αλλαγές στις ικανότητες, διατηρώντας παράλληλα ευχάριστες δραστηριότητες, είναι σημαντική για την ευημερία.

Η ενημέρωση για την πάθηση και οι στρατηγικές για καλή ζωή με την άνοια μπορεί να είναι ευεργετική για όλους.

Πρόσθετα κείμενα και βοηθήματα

- **Υπηρεσία βιβλιοθήκης του οργανισμού Dementia Australia**
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: dementia.org.au/library
- **Υποστήριξη από τον οργανισμό Dementia Australia**
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: dementia.org.au/support
- **Εκπαίδευση από τον οργανισμό Dementia Australia**
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: dementia.org.au/education
- **Συμβουλές για οπτικά βοηθήματα και προϊόντα από τον οργανισμό Vision Australia**
Επισκεφθείτε το δικτυακό τόπο: visionaustralia.org
- **Βασιλική Εταιρεία Τυφλών (Royal Society for the Blind)**
Επισκεφθείτε το δικτυακό τόπο: rsb.org.au

Περισσότερες πληροφορίες

Ο οργανισμός Dementia Australia προσφέρει υποστήριξη, πληροφορίες, εκπαίδευση και συμβουλευτική.

Εθνική Γραμμή Βοήθειας για την Άνοια: 1800 100 500

Για γλωσσική βοήθεια: 131 450

Επισκεφθείτε το δικτυακό μας τόπο: dementia.org.au